

Зупиночний пункт як об'єкт дослідження роботи мет в нових ринкових умовах

Кульбашина Н.І.

Харківська національна академія міського господарства

Зростання прибутку підприємств міського електричного транспорту може проводитися в напрямку зменшення витрат ресурсів. Джерелом виникнення витрат, що виникають при роботі рухомого складу на лінії, є час затримки рухомого складу на зупиночних пунктах.

В сучасних ринкових умовах у сфері транспортних послуг з'являються альтернативні перевізники, що обумовлює появу конкурентної боротьби

за свого споживача. З одного боку це має позитивні сторони, так як пасажир, як споживач транспортних послуг, має можливість вибрати вид транспорту з урахуванням своїх вимог. З іншого боку це приведе до негативних наслідків, так як ріст кількості автоперевізників збільшує затримки в транспортних вузлах і зупиночних пунктах, погіршує умови руху, збільшує загазованість і рівень шуму в міській забудові, приведе до зростання аварійності на вулично-дорожній мережі. Все це викликає необхідність розробки ефективних заходів на усунення подібних негативних наслідків.

Режими роботи зупиночних пунктів на ХКП «Міськелектротранс» регламентується тільки у розкладах руху як необхідний час на посадку-висадку пасажирів. На противагу їм автоперевізники чітко зорієнтувалися на вирішення питань зниження затримок на зупиночних пунктах, працюючи у режимі «зупинка на вимогу пасажирів».

Таким чином на даний час виникає необхідність розробки відповідних рекомендацій для визначення режиму роботи кожного зупиночного пункту. У роботі пропонується класифікація зупиночного пункту за потенціалом привабливості: великої, середньої та низької. На основі цієї класифікації встановлюються режими роботи. Якщо зупиночний пункт має великий потенціал привабливості пропонується постійний режим роботи, якщо середній – то тимчасовий, а можливо і постійний, якщо низький – то переважно за

бажанням пасажирів чи можливо тимчасовий.

На основі пропонованих рекомендацій проведена класифікація зупиночних пунктів трамваю та тролейбусу м. Харкова і попередньо встановлено режими їх роботи.

Слід помітити, що впровадження режимної роботи зупиночних пунктів має свої утруднення, що пов'язані з технічною нездатністю. Введення у дію автоматизованих систем керування рухом і досягнень сучасних інформаційних технологій дозволить спростити організацію експлуатації зупиночних пунктів за пропонованими режимами.

Зупиночний пункт на маршрутному транспорті є своєрідною "торгівельною точкою", і тому не останніми складовими споживчої привабливості його є зручність підходу до нього, безпека при посадці та висадці.

При розслідуванні причин дорожньо-транспортних подій головна увага приділяється вивченню причини їх виникнення у взаємозв'язку з супроводжуваними обставинами. Значну роль в цьому має аналіз транспортних конфліктів, що являються основними наслідками аварійності.

Основною концепцією в розробці заходів по зниженню витрат, пов'язаних з аварійністю, є виявлення конфліктних ситуацій між транспортними засобами електротранспорту і автоперевізниками, та складання відповідної класифікації конфліктних ситуацій на зупиночних пунктах.

На основі натурних спостережень виявленні вісім видів конфліктів, наприклад: конфлікт автобусів з пасажирів при посадці у тролейбус, що при під'їзді до зайнятої автобусами „кишені” створив „двошарове” нагромадження; конфлікт пішоходів з тролейбусом, що під'їжджає до зайнятого автобусами зупиночного пункту і перебиває зону пішохідного переходу біля зупиночного пункту.